

Власенко Федір Павлович

*Кандидат філософських наук, завідувач кафедри філософії гуманітарних наук
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)*

<https://orcid.org/0000-0002-5272-9018>

e-mail: vlasenko_f@knu.ua

Левченко Євгенія Вікторівна

*Кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії гуманітарних наук
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)*

<https://orcid.org/0000-0002-0361-6455>

e-mail: levchenyuk@knu.ua

Туренко Віталій Едуардович

*Доктор філософських наук, доцент кафедри філософії гуманітарних наук
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)*

<https://orcid.org/0000-0003-0572-9119>

e-mail: vitali_turenko@knu.ua

**ДО ПИТАННЯ ПРО ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД
АКАДЕМІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА ШЛЯХОМ
ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

Резюме

У статті розглянуто зарубіжний досвід академічного партнерства шляхом застосування новітніх інформаційних технологій, зокрема в умовах повномасштабної війни. Висвітлено основні моделі академічного партнерства, такі як мережеві університетські об'єднання, дистанційні програми, програми академічної мобільності та спільні дослідницькі проекти. Особливу увагу приділено аналізу можливостей використання цифрових платформ для збереження освітнього процесу та наукових досліджень у кризових умовах.

Обґрунтовано значущість міжнародної співпраці для підтримки української академічної спільноти, яка стикається з викликами війни, такими як руйнування інфраструктури, вимушена міграція науковців і студентів та недостатня технічна база. Виявлено роль інформаційних технологій, зокрема хмарних платформ, інструментів для відеоконференцій та віртуальних дослідницьких середовищ, у забезпеченні доступності та безперервності освітнього процесу.

Проаналізовано виклики, що постають перед академічним партнерством в умовах війни, зокрема питання кібербезпеки, цифрової нерівності та нестачі технічних ресурсів у зоні бойових дій і обґрунтовано важливість розробки нових форматів співпраці, які забезпечують інтерактивність, гнучкість та доступність освітніх і наукових процесів навіть за умов обмеженого доступу до інфраструктури. Тому, використання новітніх інформаційних технологій сприяє збереженню наукового потенціалу, підтримує міжнародну інтеграцію української академічної спільноти та закладає основи для відновлення освітньої системи в післявоєнний період.

Виявлено перспективи розвитку інклюзивності освітнього процесу та використання інструментів для психологічної підтримки учасників академічного середовища, що говорить про важливість створення гнучких форм навчання, які дозволяють студентам продовжувати освіту навіть у випадках обмеженого доступу до університетів.

Доведено, що адаптація зарубіжного досвіду до українських умов потребує врахування викликів, спричинених війною, та сприяє розвитку нових стратегій співпраці в умовах цифрової трансформації суспільства. Відповідно, академічне партнерство в сучасних умовах перетворюється на інструмент глобальної етики взаємодопомоги, що підкреслює солідарність міжнародної академічної спільноти з Україною.

Ключові слова: академічне партнерство, інформаційні технології, дистанційне навчання, цифрові платформи, війна, міжнародна співпраця, адаптація.

Вступ

У сучасному світі академічне партнерство набуває нових форм і змісту завдяки активному розвитку новітніх інформаційних технологій. Глобалізація освітнього простору, з одного боку, створює нові можливості для співпраці між навчальними закладами, науковими установами та дослідниками, а з іншого — висуває вимоги до адаптації традиційних підходів до нових реалій цифрової епохи. Особливо важливим є вивчення зарубіжного досвіду використання інформаційних технологій у сфері

академічного партнерства, оскільки цей досвід дозволяє виявити ефективні моделі співпраці, розробити оптимальні механізми інтеграції освітніх та наукових процесів, а також підвищити конкурентоспроможність вітчизняної освіти та науки. На тлі швидких змін у глобальній інформаційній інфраструктурі вивчення цих аспектів стає не лише актуальним, але й необхідним для забезпечення сталого розвитку академічної спільноти.

Можемо зауважити, що сучасні інформаційні технології відкривають широкі перспективи для дистанційного навчання, проведення спільних наукових досліджень, обміну знаннями та культурного взаємозбагачення. Водночас, їх використання стикається з низкою викликів: недостатньою технічною базою, відсутністю уніфікованих стандартів, юридичними та етичними обмеженнями [1, с. 33; 2, с. 457; 3, с. 148; 4, с. 10]. У цьому контексті вивчення міжнародного досвіду, спрямованого на подолання таких перешкод, дозволяє не лише виявити ефективні підходи до організації академічного партнерства, але й визначити потенціал його адаптації до українських реалій. Саме тому дослідження цієї теми є важливим кроком до формування нових стратегій співпраці в умовах цифрової трансформації суспільства.

Метою цієї статті є аналіз зарубіжного досвіду академічного партнерства шляхом застосування новітніх інформаційних технологій з метою виявлення ефективних практик та їх адаптації до умов розвитку української освіти і науки у (після)воєнних умовах. Поставлена мета передбачає вирішення наступних завдань: проаналізувати основні моделі академічного партнерства, які використовуються у провідних зарубіжних закладах вищої освіти; дослідити роль новітніх інформаційних технологій у забезпеченні ефективності академічної співпраці; розробити рекомендації щодо адаптації зарубіжного досвіду до вітчизняного освітнього середовища з урахуванням сучасних технологічних та соціальних умов.

Методи дослідження

Методологія дослідження базується на комплексному підході, який поєднує якісний і кількісний аналіз зарубіжного досвіду академічного партнерства через використання новітніх інформаційних технологій. У рамках статті проведено систематичний огляд літератури, що охоплює сучасні моделі співпраці, аналіз кейсів впровадження цифрових платформ у освітній та науковій діяльності, а також опитування серед представників української академічної спільноти для виявлення їхніх потреб та викликів. Використано було порівняльний аналіз для оцінки ефективності міжнародних практик та їх адаптації до українських реалій. Особливу увагу авторами приділено визначенню впливу інформаційних технологій на доступність освітніх послуг, збереження наукових процесів у кризових умовах та інтеграцію українських університетів у глобальний академічний простір.

Результати дослідження

Академічне партнерство є одним із ключових механізмів, що сприяє розвитку освіти, науки та інновацій у глобалізованому світі. У провідних закладах вищої освіти за кордоном існує кілька моделей академічного партнерства, кожна з яких спрямована на розв'язання конкретних завдань та відповідає специфічним потребам освітнього і наукового середовища. Проте реалії повномасштабної війни Росії проти України вимагають переосмислення цих моделей з огляду на нові виклики та можливості, що виникають у кризових умовах.

Якщо говорити про моделі академічного партнерства, які наразі функціонують, то можемо виокремити наступні.

Мережеві партнерства між університетами — такого роду міжінституційна колаборація передбачає створення глобальних мереж між університетами для реалізації спільних освітніх і наукових проєктів. Прикладом є консорціуми, такі як Європейський університетський альянс (European University Alliance), що об'єднує заклади вищої освіти з метою обміну досвідом, ресурсами та створення інтегрованих освітніх програм. В умовах війни такі мережі стають важливими для підтримки українських університетів, які часто стикаються з руйнуванням інфраструктури та кадровими втратами. Зарубіжні партнери надають доступ до своїх платформ, навчальних матеріалів та програм, що дозволяє українським студентам і викладачам продовжувати навчання та дослідження.

Дистанційні академічні програми — використання дистанційного навчання стало одним із найбільш ефективних способів забезпечення безперервності освітнього процесу в умовах воєнних дій. Зарубіжні університети активно впроваджують моделі співпраці, в яких українські студенти отримують можливість навчатися за кордоном без фізичного переміщення, використовуючи сучасні платформи для онлайн-освіти, такі як Coursera, edX або Zoom. Ця модель також сприяє інтеграції українських університетів у міжнародний академічний простір, що є важливим фактором для їх подальшого відновлення та модернізації [5].

Двосторонні програми академічної мобільності — програми обміну студентами та викладачами, які реалізуються на основі двосторонніх угод між університетами, мають велике значення для інтеграції українських закладів вищої освіти у світову освітню спільноту. Такі програми, як Erasmus+, стають інструментом підтримки для тих, хто був змушений виїхати з України через війну. Водночас, вони сприяють підвищенню рівня кваліфікації кадрів, що особливо важливо для післявоєнного відновлення країни.

Спільні дослідницькі проекти — провідні зарубіжні університети активно залучають українських науковців до своїх дослідницьких програм, забезпечуючи їм доступ до сучасного обладнання, лабораторій і баз даних. Наприклад, Horizon Europe пропонує грантові програми, спрямовані на підтримку спільних досліджень у галузях, що мають критичне значення для післявоєнного відновлення, зокрема в енергетиці, медицині та екології. Це дозволяє українським дослідникам продовжувати наукову діяльність, незважаючи на труднощі, спричинені війною.

Тому, дійсно академічне партнерство є складовою академічної культури, яка за визначенням є багатограним явищем. Йдеться не лише про систему навчальних практик університету, а й про ширший культурний контекст академічного середовища — його ціннісні орієнтири, традиції, етичні норми та правила проведення наукових досліджень. Це також культура наукового мовлення, духовної зрілості, моральної відповідальності й академічної чесності. До неї належать культура взаємодії між викладачами й здобувачами освіти, культура наукової праці, заснована на сумлінності та соціальній відповідальності за результати. Важливою складовою є також культура толерантності, взаємоповаги, педагогічного оптимізму та співпраці, що формується в межах культурно-освітнього простору закладу вищої освіти [6, с. 213].

Через це, слід зауважити, що будь-якої з цих чотирьох моделей до українських умов вимагає врахування специфічних викликів, спричинених війною. Хоча, безумовно, міжнародне співробітництво є важливою передумовою сучасного розвитку вищої освіти. Воно є стрижневим постулатом, метою і засобом європейської освітньої реформи. Механізми його реалізації закладені й у стратегію розвитку вищої освіти в нашій країні, юридичним оформленням якої можна вважати Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.). Документ прописав філософські засади такої діяльності, наголосивши пріоритет «академічної мобільності» й «академічної свободи» (розділ I) і принципи державної політики у сфері вищої освіти, що серед іншого ґрунтуються на «міжнародній інтеграції» (Стаття 3, розділ I). Також Розділ XIII визначив механізми реалізації освітньої кооперації через закладення юридичних підстав для міжнародного співробітництва вищих навчальних закладів. Згідно з цим, до його основних моментів належать участь у програмах двостороннього й багатостороннього міждержавного та міжуніверситетського академічного обміну студентів, аспірантів, докторантів, а також педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників та залучення до міжнародних освітніх, наукових і дослідницьких програм, проєктів і грантів [7, с. 26].

Перш за все, це потребує розробки нових форматів співпраці, які дозволяють забезпечити гнучкість і доступність освітніх і наукових послуг

навіть у зоні бойових дій. Наприклад, створення хмарних платформ для навчання та досліджень може стати одним із рішень для збереження даних і забезпечення доступу до них у будь-який час і з будь-якої локації.

Крім того, війна особливо означила важливість етичного підходу до академічного партнерства. Зарубіжні університети, що співпрацюють з Україною, мають враховувати гуманітарні аспекти, зокрема надавати психологічну підтримку студентам і викладачам, які зазнали травм війни. Спільні освітні та наукові програми можуть також включати теми, присвячені постконфліктному врегулюванню, відновленню економіки та зміцненню демократичних інституцій.

Зрештою, українські університети повинні активно впроваджувати зарубіжний досвід у власну практику, зберігаючи при цьому національну ідентичність і враховуючи культурні та соціальні особливості. У цьому контексті академічне партнерство стає не лише інструментом розвитку освіти та науки, але й важливим елементом міжнародної підтримки України в умовах боротьби за свою незалежність і суверенітет.

Дослідження ролі новітніх інформаційних технологій у забезпеченні ефективності академічної співпраці

Новітні інформаційні технології стали невіддільною частиною сучасного освітнього та наукового простору, трансформуючи способи взаємодії між закладами вищої освіти, дослідницькими установами, викладачами та студентами. Сьогодні інформаційні технології сьогодні виступають рушійною силою розвитку провідних держав світу та визначальним чинником їх глобальної конкурентоспроможності. Водночас процеси конвергенції та інтеграції нано-, біо-, інфо- і когно-технологій кардинально розширюють потенціал ІТ-сфери, надаючи їй нових якісних вимірів і напрямів застосування. Ці взаємопов'язані технології не лише трансформують саму природу інформаційних процесів, а й відкривають безпрецедентні можливості для інноваційного розвитку інших галузей науки та техніки [8, с. 462].

Тому в контексті академічного партнерства ці технології відкривають широкі перспективи для підвищення ефективності співпраці, подолання географічних та адміністративних бар'єрів, а також інтеграції учасників у глобальну академічну спільноту. В умовах повномасштабної війни Росії проти України роль інформаційних технологій у цій сфері набуває особливого значення, стаючи основним інструментом забезпечення безперервності освітніх і наукових процесів, а також зміцнення міжнародної підтримки української академічної спільноти.

Застосування інформаційних технологій дозволяє реалізовувати академічне партнерство у дистанційному форматі, що є критично важливим в умовах воєнного часу, коли багато українських університетів змушені

працювати в екстремальних умовах. Зокрема, такі платформи, як Moodle, Microsoft Teams, Google Classroom та Zoom, забезпечують інтерактивне навчання, організацію лекцій, семінарів, воркшопів та інших освітніх заходів. Це дозволяє підтримувати навчальний процес навіть у випадках, коли фізичний доступ до університетських аудиторій є неможливим. Водночас, завдяки хмарним технологіям, забезпечується збереження навчальних і наукових матеріалів, що є надзвичайно важливим для університетів, які зазнали руйнувань внаслідок воєнних дій.

Слід підкреслити, що сучасні інформаційні технології також відіграють ключову роль у створенні віртуальних дослідницьких платформ, які дозволяють проводити спільні наукові проєкти. Використання таких інструментів, як GitHub, Overleaf, Mendeley та Zotero, сприяє ефективному обміну даними, координації роботи дослідницьких груп і підготовці спільних публікацій. У цьому контексті важливим є те, що міжнародні партнери надають українським науковцям доступ до своїх інфраструктур та ресурсів, що дозволяє компенсувати нестачу обладнання і матеріалів, зумовлену війною. Більше того, створення міжнародних консорціумів на основі інформаційних технологій сприяє залученню українських учених до глобальних дослідницьких ініціатив, що є важливим не лише для розвитку науки, але й для зміцнення авторитету України на міжнародній арені.

Ще одним аспектом, де інформаційні технології демонструють свою ефективність та який треба окремо зауважити — академічна мобільність. Використання цифрових платформ для обміну інформацією, організації онлайн-курсів та сертифікації дозволяє студентам і викладачам брати участь у міжнародних програмах обміну без необхідності виїзду за кордон. У випадку українських університетів це є важливим інструментом підтримки студентів, які змушені залишатися в зоні конфлікту, а також викладачів, які не можуть виїхати з країни з особистих чи професійних причин. Завдяки таким ініціативам українські студенти отримують доступ до якісної освіти, а викладачі — до сучасних методик викладання, що сприяє загальному підвищенню рівня освіти в країні.

Унікальною особливістю застосування інформаційних технологій в умовах війни є їх здатність забезпечувати інклюзивність академічного партнерства. Багато платформ дозволяють адаптувати навчальні та дослідницькі процеси до потреб людей з інвалідністю або тих, хто зазнав психологічних травм через війну. Зокрема, автоматизовані системи перекладу, синтезатори мовлення та інтерактивні навчальні модулі допомагають подолати бар'єри, пов'язані з фізичними чи когнітивними обмеженнями, а також сприяють психологічній реабілітації через доступ до якісного навчального контенту.

Інформаційні технології також сприяють створенню платформ для міжнародного діалогу і обміну досвідом між університетами. Втім, слід не забувати, що у сфері інформаційних відносин ключовим нормативно-правовим документом виступає Закон України «Про науково-технічну інформацію». Цей закон визначає засади державної політики у галузі науково-технічної інформації, а також механізми її формування та реалізації з метою забезпечення науково-технічного, економічного й соціального розвитку держави. Нормами закону врегульовано правові та економічні відносини між громадянами, юридичними особами та державою, що виникають у процесі створення, одержання, використання й поширення науково-технічної інформації. Крім того, документ встановлює правові засади міжнародного співробітництва України у зазначеній сфері [9, с. 211].

Відповідно, проведення онлайн-конференцій, вебінарів і форумів дозволяє учасникам з різних країн обговорювати актуальні питання, пов'язані з розвитком освіти і науки, а також виробляти спільні стратегії подолання кризових ситуацій. У цьому контексті важливим є залучення до таких заходів українських університетів, які можуть представити міжнародній спільноті свої досягнення, проблеми та потреби, що сприяє пошуку нових партнерів і ресурсів для відновлення.

На додаток, не можна не підкреслити, що інформаційні технології дозволяють створювати освітні програми, спрямовані на вирішення специфічних викликів, пов'язаних з війною. Це включає розробку курсів з постконфліктного врегулювання, психологічної підтримки, відновлення інфраструктури, а також демократичного врядування. Завдяки онлайн-формату такі програми можуть бути доступними для широкої аудиторії, включаючи тих, хто перебуває в зоні бойових дій чи за кордоном.

В умовах війни важливо враховувати і ризики, пов'язані з використанням інформаційних технологій у сфері академічного партнерства. Одним із головних викликів є кіберзагрози, які можуть ставити під загрозу безпеку даних та конфіденційність учасників освітніх і наукових процесів. Тому розробка та впровадження систем кіберзахисту є невід'ємною складовою стратегії ефективного використання інформаційних технологій.

Підсумовуючи, на нашу думку, можна зауважити, що новітні інформаційні технології відіграють вирішальну роль у забезпеченні ефективності академічної співпраці, особливо в умовах повномасштабної війни Росії проти України. Вони не лише підтримують безперервність освітніх і наукових процесів, але й сприяють інтеграції української академічної спільноти у глобальний простір, що є важливим для її відновлення та розвитку.

Розробка рекомендацій щодо адаптації зарубіжного досвіду до вітчизняного освітнього середовища в умовах сучасних викликів

Адаптація зарубіжного досвіду академічного партнерства до вітчизняного освітнього середовища є одним із ключових завдань для української системи освіти та науки, особливо в умовах повномасштабної війни Росії проти України. У цей період значна частина освітніх і наукових процесів була порушена або повністю зупинена через військові дії, руйнування інфраструктури та вимушену міграцію студентів і викладачів.

Водночас міжнародна спільнота демонструє готовність підтримувати українські університети, надаючи доступ до своїх ресурсів, платформ і технологій, адже адаптація зарубіжного досвіду має передбачати врахування напрацювань країн ОЕСР та Європейського Союзу у сфері реалізації стратегій сталого розвитку освіти й науки. Цей досвід акцентує на необхідності посилення внеску освіти у забезпечення прав людини, миру, соціальної справедливості та відповідального громадянства на всіх рівнях — від локального до глобального. Особлива увага приділяється утвердженню гендерної рівності, розвитку інклюзивного суспільства та підтримці сталих інституційних форм соціального розвитку. У контексті інтернаціоналізації вищої освіти і науки важливим орієнтиром виступає Завдання 4.7 Цілі 4 «The 2030 Agenda for Sustainable Development», що передбачає: до 2030 року забезпечити набуття всіма здобувачами освіти знань і навичок, необхідних для сприяння сталому розвитку. Це включає освіту для сталого розвитку і сталого способу життя, утвердження прав людини, гендерної рівності, формування культури миру й ненасильства, розвиток глобального громадянства, а також усвідомлення культурного розмаїття та ролі культури у забезпеченні сталого суспільного поступу [10, с. 7].

Одним із головних аспектів адаптації зарубіжного досвіду є створення умов для забезпечення безперервності навчання в умовах воєнного часу. Зокрема, необхідно впроваджувати гнучкі форми навчання, які дозволяють студентам продовжувати освіту навіть у випадках, коли фізичний доступ до університетів неможливий. Це включає розширення використання онлайн-платформ, таких як Moodle, Zoom, Google Classroom, які вже довели свою ефективність у багатьох країнах під час пандемії COVID-19. В умовах війни ці платформи повинні бути адаптовані до нестабільного доступу до інтернету, зокрема шляхом забезпечення можливості завантаження матеріалів для офлайн-доступу, зменшення обсягу даних для завантаження та використання мобільних додатків.

Важливим напрямком є інтеграція зарубіжних практик у сфері академічної мобільності. В умовах, коли значна частина українських студентів і викладачів перебуває за кордоном, необхідно створювати програми, які дозволяють їм зберігати зв'язок із вітчизняними університетами, навіть якщо вони навчаються чи працюють у закордонних закладах. Це може включати угоди про спільні дипломи, кредитні трансфери, а також

участь українських університетів у міжнародних програмах обміну, таких як Erasmus+ або Fulbright. Важливим завданням є також інтеграція українських освітніх установ у глобальні освітні мережі, що дозволяє їм брати участь у спільних проєктах, конференціях і наукових дослідженнях.

Особливу увагу необхідно приділити розвитку наукової співпраці. Зарубіжний досвід демонструє важливість створення дослідницьких консорціумів, у яких беруть участь університети, дослідницькі центри та бізнес. Для українських закладів цей досвід може бути корисним у розвитку спільних проєктів, які спрямовані на вирішення актуальних викликів, таких як відновлення інфраструктури, енергетична незалежність, медичні інновації та екологічна безпека. Важливо, щоб такі проєкти були підтримані міжнародними грантами та програмами, зокрема Horizon Europe, і щоб українські науковці отримували доступ до необхідних технічних і фінансових ресурсів.

Одним із ключових аспектів адаптації зарубіжного досвіду є зміцнення цифрових компетенцій студентів, викладачів і адміністративного персоналу українських університетів. Це включає організацію тренінгів і курсів для підвищення навичок роботи з інформаційними технологіями, особливо в умовах, коли багато викладачів раніше не мали досвіду онлайн-викладання. Крім того, необхідно створювати навчальні програми, орієнтовані на розвиток цифрової грамотності, що включають вивчення хмарних технологій, програмного забезпечення для обробки даних, інструментів для онлайн-співпраці тощо.

Розробка рекомендацій також повинна враховувати питання безпеки. Кіберзагрози, які стали особливо актуальними в умовах війни, вимагають впровадження ефективних заходів кіберзахисту в університетах. Це може включати навчання з питань кібергігієни, використання захищених платформ для обміну інформацією, а також створення резервних копій даних, які зберігаються на хмарних сервісах. Забезпечення безпеки є важливим не лише для захисту академічних процесів, але й для збереження конфіденційності даних студентів і викладачів.

Не менш важливим є питання фінансування. Адаптація зарубіжного досвіду часто потребує значних ресурсів, які українські університети в умовах війни не завжди можуть забезпечити. Тому одним із пріоритетів має бути пошук альтернативних джерел фінансування, зокрема міжнародних грантів, благодійних фондів та підтримки з боку діаспори. Водночас державна політика повинна бути спрямована на підтримку університетів, які активно впроваджують нові форми співпраці, забезпечуючи їм податкові пільги, гранти або інші стимули.

В умовах війни важливим є збереження культурної та національної ідентичності в освітньому процесі. Адаптація зарубіжного досвіду не

повинна відбуватися за рахунок уніфікації чи втрати національних особливостей української освіти. Навпаки, вона повинна сприяти інтеграції української культурної спадщини у глобальний освітній контекст. Наприклад, створення спільних курсів, які висвітлюють українську культуру, історію та мистецтво, може стати ефективним способом популяризації України на міжнародній арені.

Відповідно, розробка рекомендацій для адаптації зарубіжного досвіду до українського освітнього середовища в умовах війни потребує багатогранного підходу, який враховує технічні, фінансові, організаційні та культурні аспекти. Це завдання є важливим не лише для збереження освітнього та наукового потенціалу країни, але й для забезпечення її сталого розвитку в майбутньому. Успішна адаптація зарубіжного досвіду дозволить українським університетам не лише подолати сучасні виклики, але й посилити свої позиції у глобальному освітньому просторі.

Висновки

В умовах повномасштабної війни академічне партнерство перетворюється на прояв глобальної етики взаємодопомоги. Воно є не лише інструментом передачі знань, але й засобом утвердження принципів солідарності, які відповідають ідеям філософії космополітизму, що акцентує увагу на єдності людства перед спільними викликами. Відповідно, співпраця між університетами потребує врахування гуманітарних аспектів, таких як підтримка студентів і викладачів, які постраждали від війни. Це підкреслює значущість принципів етики відповідальності, сформульованої Гансом Йонасом, яка зобов'язує міжнародну спільноту враховувати наслідки своїх дій для тих, хто найбільше потребує допомоги.

Співпраця у сфері освіти та науки створює платформу для популяризації української культури у світі. Це відповідає філософському принципу діалогу культур, який підкреслює Мартін Бубер, акцентуючи на важливості взаєморозуміння між народами через освітній і науковий обмін. Академічне партнерство під час війни виступає прикладом практичної реалізації філософії стійкості. Воно демонструє здатність систем освіти та науки адаптуватися до екстремальних умов, зберігаючи гуманістичні цінності та орієнтацію на сталий розвиток.

Список посилань

1. Гайтан О. М. Порівняльний аналіз можливостей використання інструментарію вебінарорієнтованих платформ Zoom, Google Meet та Microsoft Teams в онлайн-навчанні. Інформаційні технології і засоби навчання. 2022. Т. 87, № 1. С. 33 – 67. DOI: 10.33407/itlt.v87i1.4441

2. Guzacheva N. Zoom Technology as an Effective Tool for Distance Learning in Teaching English to Medical Students. *Bulletin of Science and Practice*. 2020. Vol. 6, No. 5. P. 457 – 460. DOI: 10.33619/2414-2948/54/61
3. Літвінова А. М., Тимченко Г. М. Застосування інформаційних та комунікативних технологій в університеті: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., присвяченої пам'яті А. М. Петуха. Суми: НІКО/ВНТУ, 2019. С. 137 – 140.
4. Кононец Н. В. Вебінар як форма ресурсно-орієнтованого навчання інформатики у вищій школі. Імідж сучасного педагога. 2017. № 6. С. 10 – 13.
5. Збірник праць наукових конференцій, том 4 [Електронний ресурс]. – Харків: ХНТУСГ, 2019. – Режим доступу: https://gero.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/31825/1/zbior_prac_naukowych_tom_4-103-106.pdf
6. Семенов О. М., Вовк М. П. Академічна культура дослідника в освітньому просторі університету: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 284 с.
7. Проблеми використання інформаційних технологій в освіті, науці та промисловості: зб. наук. пр. XIII міжнар. конф., 23 – 24 листоп. 2017 р., Дніпро / ред. кол.: Г. Г. Півняк та ін. Дніпро: НТУ «ДП», 2018. 152 с.
8. Кизим М. О., Матюшенко І. Ю., Шостак І. В. Перспективи розвитку інформаційно-комунікаційних технологій і штучного інтелекту в економіках країн світу та України: монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2012. 492 с.
9. Писаренко Т. В., Кваша Т. К., Березняк Н. В., Прудка О. В. Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку: світовий та вітчизняний досвід: монографія. Київ: УкрІНТЕІ, 2015. 239 с.
10. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо стратегій вищої освіти в умовах інтернаціоналізації для стійкого розвитку суспільства: препринт (аналіт. матеріали) / за ред. В. Зінченка. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2019. 217 ар.

References

1. Gaitan, O. M. (2022). Comparative analysis of the possibilities of using webinar-oriented platforms Zoom, Google Meet and Microsoft Teams in online learning. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, 87(1), 33 – 67. <https://doi.org/10.33407/itlt.v87i1.4441>

2. Guzacheva, N. (2020). Zoom Technology as an Effective Tool for Distance Learning in Teaching English to Medical Students. *Bulletin of Science and Practice*, 6(5), 457 – 460. <https://doi.org/10.33619/2414-2948/54/61>
3. Litvinova, A. M., & Tymchenko, H. M. (2019). Application of information and communication technologies at the university. In *Materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii pam'iaty A. M. Petukha, Sumi, Vinnytsia*, 137 – 140. Sumi: NIKO/VNTU.
4. Kononets, N. V. (2017). Webinar as a form of resource-oriented teaching of informatics in higher education. *Imidzh suchasnoho pedahoha*, 6, 10 – 13.
5. Collection of scientific conference papers, volume 4. (2019). Kharkiv: KhNTUSG. Retrieved from https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/31825/1/zbior_prac_naukowych_tom_4-103-106.pdf
6. Semenoh, O. M., & Vovk, M. P. (2016). Academic culture of a researcher in the educational space of the university. Sumi: Vyd-vo SumDPU imeni A. S. Makarenka.
7. Pivniak, H. H., et al. (2018). Problems of using information technologies in education, science and industry: Proceedings of the XIII International Conference, November 23 – 24, 2017, Dnipro: NTU «DP».
8. Kyzym, M. O., Matiushenko, I. Yu., & Shostak, I. V. (2012). Prospects for the development of information and communication technologies and artificial intelligence in the economies of the world and Ukraine. Kharkiv: VD «INZHEK».
9. Pysarenko, T. V., Kvasha, T. K., Berezniak, N. V., & Prudka, O. V. (2015). Information support for innovative development: Global and domestic experience. Kyiv: UkrINTEL.
10. Zinchenko, V. (Ed.). (2019). Analysis of leading domestic and international experience regarding higher education strategies in the context of internationalization for sustainable societal development. Kyiv: Instytut vyshchoi osvity NAPN Ukrainy.

Fedir Vlasenko

*Candidate (Ph. D) of Sciences in Philosophy, Head
of the Department of Philosophy of Humanities
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine)*

<https://orcid.org/0000-0002-5272-9018>

e-mail: vlasenko_f@knu.ua

Yevheniia Levcheniuk

*Candidate (Ph. D) of Sciences in Philosophy, Associate Professor
of the Department of Philosophy of the Humanities
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine)*

<https://orcid.org/0000-0002-5272-9018>

e-mail: levcheniuk@knu.ua

Vitalii Turenko

*Doctor of Philosophy, Senior Researcher, Associate Professor
of the Department of Philosophy of Humanities
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine)*

<https://orcid.org/0000-0003-0572-9119>

e-mail: vitali_turenko@knu.ua

**ON THE ISSUE OF INTERNATIONAL EXPERIENCE IN
ACADEMIC PARTNERSHIP THROUGH THE APPLICATION OF
ADVANCED INFORMATION TECHNOLOGIES**

Abstract

The article examines the international experience of academic partnership through the application of advanced information technologies, particularly in the context of full-scale war. The main models of academic partnership, such as university network alliances, distance education programs, academic mobility initiatives, and joint research projects, are highlighted. Special attention is given to analyzing the potential of digital platforms for maintaining the educational process and scientific research under crisis conditions.

The significance of international cooperation for supporting the Ukrainian academic community, which faces challenges such as infrastructure destruction, forced migration of scholars and students, and a lack of technical resources, is substantiated. The role of information technologies, including cloud platforms, video conferencing tools, and virtual research environments, in ensuring the accessibility and continuity of the educational process, is identified.

The challenges faced by academic partnership in wartime, including issues of cybersecurity, digital inequality, and a lack of technical resources in conflict zones, are analyzed. The importance of developing new collaboration formats that ensure interactivity, flexibility, and accessibility of educational and scientific processes, even under conditions of limited infrastructure access, is substantiated. Therefore, the use of advanced information technologies contributes to preserving scientific potential, supports the international integration of the Ukrainian academic community, and lays the groundwork for the recovery of the educational system in the post-war period.

The prospects for the development of inclusiveness in the educational process and the use of tools for psychological support of academic community members are identified. This highlights the importance of creating flexible learning formats that enable students to continue their education even when access to universities is limited.

It has been proven that adapting international experience to Ukrainian conditions requires taking into account the challenges posed by the war and fosters the development of new cooperation strategies in the context of digital societal transformation. Accordingly, academic partnership in modern conditions becomes an instrument of global ethics of mutual assistance, emphasizing the solidarity of the international academic community with Ukraine.

Keywords: academic partnership, information technologies, distance learning, digital platforms, war, international cooperation, adaptation.

Стаття надійшла до редакції 19.04.25

© Власенко Ф. П., Левченко Є. В., Туренко В. Е., 2025